

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 043434 26 Uvp
Sarajevo, 16.04.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Babić Stanković Aleksandre, kao predsjednice vijeća, Čaušević-Dučić Mirsade i Vuković Josipa kao članova vijeća, te Omerović Mirze, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja S.D. sa prebivalištem u B.-Š., ulica T..., Republika Č., zastupan po punomoćnicima Samardžić Damiru i Stojaković Darku, advokatima iz ZAK Samardžići Stojaković iz Sarajeva, protiv akta broj: FZ3/8/1-35-3-555-28/19, MB/OB:1153078866 od 09.09.2025. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari obustave isplate porodične penzije, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 043434 25 U 2 od 19.02.2026. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 16.04.2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka nastalih povodom zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 043434 25 U 2 od 19.02.2026. godine odbijena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog broj i datum kao u uvodu presude, kojim je odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Sarajevu broj: FZ 12/2/1-31-1-31836-9/23, MB/OB 1153078866 od 07.07.2025. godine. Tim rješenjem tužitelju je obustavljena isplata porodične penzije za period od 01.12.2018. do 21.12.2020. godine zato što je u navedenom periodu bio u radnom odnosu u Republici Č..

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke, tužitelj je, putem punomoćnika, osporio zakonitost pobijane presude zbog povrede federalnog zakona i drugog federalnog propisa, te povrede pravila federalnog zakona o postupku koja bi mogla biti od uticaja na rješenje stvari. U obrazloženju zahtjeva naveo je da je prvostepeni sud počinio povredu postupka zato što nije sankcionisao povredu tuženog koju je počinio nedostavljanjem potvrde o stažu češkog nosioca osiguranja od 01.02.2022. godine, pa su mu takvim postupanjem povrijeđena osnovna prava i sloboda zagarantovane Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Smatra da je povreda postupka počinjena i zbog toga što su tuženi i prvostepeni sud postupili suprotno presudi Ustavnog suda FBiH broj:U-36/18 od 12.11.2019. godine, primjenjujući neustavni član 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Nadalje je naveo da je prvostepeni sud u prethodnoj

presudi poništio osporena rješenja, kojim je tužitelju obustavljena isplata porodične penzije jer je tada bio stava da nije bilo osnova za obustavu porodične penzije, a penzioni organi u ponovljenom postupku nisu postupili po uputi iz te presude, donoseći identična rješenja, kojim su obustavili isplatu porodične penzije, pa je i prvostepeni sud postupio suprotno svom ranije iznesenim stavu. Smatra da su tuženi i prvostepeni sud pogrešno primijenili odredbe člana 116. stav 2, 12. i 89. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer su pogrešno zaključili da je bio radnom odnosu, a nije, bio je imenovan na javnu funkciju i to za člana Komisije za stambena pitanja Vijeća Grada Brno na mandat od četiri godine i u tom periodu mu je isplaćivana naknada, a ne plaća, pa mu je u periodu od 01.12.2018. do 21.12.2020. godine nezakonito uskraćena isplata porodične penzije. Zbog navedenog predložio je da ovaj sud pokrene postupak ocjene ustavnosti člana 89. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, odnosno da zahtjev za vanredno preispitivanje presude uvaži, osporenu presudu preinači na način da tužbu uvaži i poništi osporena rješenja, te utvrdi da je neosnovano obustavljena isplata porodične penzije za period od 01.12. 2018. do 21.12.2020. godine uz naknadu troškova postupka ili da tu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno rješavanje.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje predložio da se zahtjev odbije.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima, ("Službene novine F BiH", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude i sadržaja spisa proizilazi da je tužitelj na osnovu pravosnažnog rješenja prvostepenog organa od 15.08.2019. godine ostvario pravo na porodičnu penziju počev od 28.06.2018. godine pa ubuduće, a da mu je rješenjem direktora Kantonalne administrativne službe Sarajevo, broj: 1153078866 od 29.06.2022. godine obustavljena isplata porodične penzije za period od 01.12.2018. do 21.12.2020. godine. Tužitelj je podnio žalbu, koja je rješenjem tuženog broj: FZ3/8/1-35-3-555-14/19 od 16.12.2022. godine odbijena, pa je tužitelj, po punomoćniku, podnio tužbu Kantonalnom sudu u Sarajevu i taj sud je presudom broj: 09 0 U 043434 23 U od 17.04.2025. godine tužbu uvažio i poništio navedena rješenja i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje. U ponovljenom postupku postupajući po presudi, prvostepeni organ donio je rješenje od 07.07.2025. godine, kojim je tužitelju obustavljena isplata porodične penzije za period od 01.12.2018. do 21.12.2020. godine. U obrazloženju rješenja navedeno je da je utvrđeno da je tužitelj u periodu od 01.12.2018. do 21.12.2020. godine bio u obaveznom osiguranju u Republici Č., pa da mu za taj period ne pripada pravo na isplatu porodične penzije. Tužitelj je podnio žalbu, koju je tuženi odbio osporenim rješenjem od 09.09.2025. godine, uz obrazloženje da je prvostepeno rješenje od 07.07.2025. godine pravilno i na zakonu zasnovano. Tužitelj je podnio tužbu, koju je prvostepeni sud odbio uz obrazloženje da su prvostepeni organ i tuženi postupili po uputama iz ranije presude donoseći pravilna i zakonita rješenja jer su prije toga utvrdili da je tužitelj korisnik porodične penzije, a ne starosne penzije, tako da za vrijeme trajanja obaveznog osiguranja ne može primati porodičnu penziju i da mu se ista za taj period obustavlja, ali da mu ostaje pravo na isplatu ukoliko i dalje bude ispunjavao uslove za porodičnu penziju.

Postupajući po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke ovaj sud je utvrdio da donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan.

Po stavu ovog suda, tužitelj u zahtjevu za vanredno preispitivanje presude neosnovano navodi da su počinjene povrede postupka zato što nije bio upoznat sa sadržajem potvrde staža nosioca osiguranja iz Republike Č. od 01.02.2022. godine jer iz stanja spisa proizlazi da je tužitelj bio upoznat sa navodima iz te potvrde u toku prethodnog provedenog postupka i upravnog spora, jer je i sam dostavljao dokaze, kojim je ospravao činjenice navedene u potvrdi. Kako je tužitelj bio upoznat sa sadržajem potvrde od 01.02.2022. godine nije došlo do kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda zagwarantovanim Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama, odnosno Ustavom, od strane tuženog i prvostepenog suda jer je utvrđeno da je tužitelj u toku postupka imao mogućnost učešća u postupku i pristupa sudu u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima.

Nadalje neosnovano tužitelj u zahtjevu za vanredno preispitivanje presude navodi da je prvostepeni sud pogrešno primjenio materijalno pravo.

Odredbom člana 89. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine FBiH“, broj 13/18, 90/21, 19/22, 47/24 i 19/25) propisano je da se pravo na porodičnu penziju obezbjeđuje članu porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika penzije koji nije u obaveznom osiguranju.

Suprotno navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje presude ne proizlazi da je prvostepeni sud odstupio od od svog ranije iznesenog stava u pogledu primjene materijalnog prava. Tužitelj u zahtjevu navodi da nije pravilno primjenjen član 116. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, odnosno odredbe člana 12. istog Zakona jer smatra da je pogrešno zaključeno da je zasnovao radni odnos, a nije, jer je imenovan na javnu funkciju pa da se u skladu sa članom 12. citiranog Zakona nije trebala obustavljati isplata penzije. Suprotno stavu tužitelja iz činjeničnih utvrđenja prvostepenog suda, a za koje ovaj sud vezan u smislu člana 41. Zakona o upravnim sporovima, proizilazi da su tuženi i prvostepeni sud na osnovu navoda iz potvrde staža nosioca osiguranja iz Republike Č. od 01.02.2022. godine utvrdili da je tužitelj bio u obaveznom osiguranju u periodu od 01.12. 2018. godine do 31.12.2020. godine (kako je to i navedeno u potvrdi). Citiranjem odredbom člana 89. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da pravo na porodičnu penziju ima član porodičnog domaćinstva koji nije u obaveznom osiguranju, pa je pravilno utvrđeno da je tužbeni zahtjev neosnovan, tako da su bez uticaja na zakonitost i pravilnost pobijane presude, odnosno osporenog akta navodi tužitelja da nije bio u radnom odnosu i da mu nije isplaćivana plaća, a što je suprotno i izvedenim dokazima (potvrda Gradske uprave Brno). Kako tuženi i prvostepeni sud nisu primjenili odredbe člana 12. i 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranja, već odredbu člana 89. istog Zakona, nisu pogrešno primjenili materijalno pravo, pa tužitelj pogrešno u svom zahtjevu za vanredno preispitivanje navodi da je primjenjena neustavna odredba zakona.

Pri tome, podnositelj zahtjeva, osporavajući odbijajuća rješenja penzionih organa i pobijanu presudu, potpuno zanemaruje socijalni momenat porodične penzije, suštinu postojanja iste i namjeru zakonodavca da se zaštite djeca u slučaju smrti hranitelja porodice zbog čega je kroz odredbu člana 89. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i izražen restriktivni pristup prema kome se pravo na porodičnu penziju vezuje za nepostojanje obaveznog osiguranja. Kako je u konkretnom slučaju tužitelj u Republici Č. bio u obaveznom osiguranju, jer se prema dokazima iz spisa za odnosni period radilo o osiguranom radu, odnosno uz naknadu su mu uplaćivani zdravstveno i socijalno osiguranje, to evidentno nisu ispunjeni uslovi za

priznavanje porodične penzije za taj period zbog čega se odbijajuća rješenja penzionih organa, kao i pobijana presuda, ukazuju pravilnim i zakonitim.

U pogledu prijedloga tužitelja da ovaj sud pokrene postupak ocjene ustavnosti člana 89. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, ovaj sud napominje da pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti određenih odredbi zakona ili cijelog zakona pred Ustavnim sudom Federacije BiH je diskreciono pravo sudova u skladu sa poglavljem IVC. član 11. Ustava F BiH, pa u skladu s tim ovlaštenjima ovaj sud nije prihvatio prijedlog tužitelja da pokrene postupak za ocjenu ustavnosti pred Ustavnim sudom FBiH. Shodno tome odredba člana 89. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju se mora primjenjivati sve dok Ustavni sud FBiH u postupku ocjenjivanja ustavnosti pokrenutom po zahtjevu ovlaštenog podnosioca ne donese presudu kojom utvrđuje da navedeni član nije u saglasnosti sa Ustavom.

Odluka o odbijanju zahtjeva tužitelja za naknadu troškova koji se sastoje od sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje donesena je na osnovu odredbe člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku u vezi s članom 387. stav 1. tog Zakona i članom 55. Zakona o upravnim sporovima cijeneći da tužitelj nije uspio u postupku, pa mu u skladu s tim ne pripada pravo na isplatu troškova postupka.

Imajući u vidu izloženo, kao i razloge date u obrazloženju osporenog rješenja i pobijane presude, koji nisu dovedeni u pitanje navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke i koji u cijelosti predstavljaju ponavljanje ranije iznesenih navoda u upravnom postupku i u upravnom sporu, ovaj sud je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke cijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Mirza Omerović, s.r.

Predsjednica vijeća
Babić Stanković Aleksandra, s.r.